

ТВОРЧІ ПІДХОДИ РЕМБРАНДТА ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА В РОБОТІ З НЕПОВНОСПРАВНИМИ УЧНЯМИ

Ілля Субботенко,

*Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка, м. Чернігів, Україна*

*У деяких своїх роботах Рембрандт – чистий художник;
в інших він змушує мислити поза образами та формою
Марсель Бріон*

Свого часу Поля Сезана (Paul Cezanne, 1839–1906) якийсь юний художник запитав: – маестро, а що ж мені малювати? На що Сезан відповів: – пічну трубу. Важливо не те, *що* ти малюєш, а *як* ти малюєш. Як ти мислиш, які творчі методи використовуєш для візуалізації реальності часопростору.

Метою дослідження є з'ясування доцільності використання творчих підходів та методів Рембрандта для розвитку художнього потенціалу майбутнього педагога в роботі з неповносправними учнями.

Творчі підходи Рембрандта Гарменсзона ван Рейна (Rembrandt Harmenszoon van Rijn, 1606–1669) – це уявні подорожі (для розвитку мислення), малювання по пам'яті (для розвитку уяви), поєднання у своїх роботах фантазії та реальності (синергія), використання мистецтва з лікувальною метою (арт-терапія) та інші методи й підходи майстра до творчого процесу, які можуть бути належно використані в роботі з неповносправними учнями.

Неповносправні учні (діти з обмеженими освітніми можливостями) надзвичайно чутливі до сприйняття мистецтва загалом і особливо до сприйняття кольору, тому останній можна використовувати в лікувальних цілях. Рембрандт у важкі періоди свого життя поринав у творчий світ живопису. Мистецтво впливало на великого майстра лікуючи, і своїм мистецтвом він показував хвороби тогочасного суспільства. Неповносправні діти надзвичайно чутливі до кольору і світла. Адже дитина може

від-критися-для-нас, вийти з со-критості своїх тривог, її творчі можливості можуть засяяти. Такі діти передають це надзвичайне світло своєї душі. Як це ми можемо побачити на картинах імпресіоністів, коли дерева, людські постаті, квіти просто вібрують сонячним світлом.

У роботах Вермеєра (Jan Vermeer van Delft, 1632–1675) – предмети і люди освітлені світлом. У Рембрандта ж постаті, тіла, речі світяться з середини. Неповносправні діти розкриваються до нас через мистецтво, і своєю творчістю говорять те, що не в змозі передати в словах.

З'ясовано, що Рембрандт (Rembrandt Harmenszoon van Rijn, 1606-1669), якого вважають великим педагогом, постійно прагнув до парадигматичного мистецтва, тобто мистецтва, яке надає моральний урок. Творчі підходи художника описати в цих ескізних роздумах неможливо, але спробуємо хоча б побіжно зацентувати увагу на деяких творчих прийомах майстра. Заглиблюючись у творчі роздуми, Рембрандт подорожує думкою, що допомагає йому відвідувати простори духовного світу. Художник спостерігає та накопичує чуттєвий досвід, візуалізуючи його в пейзажах та картинах. Творча інтерпретація навколишньої дійсності дає необмежені можливості для розвитку художнього мислення, мислення в образах, мислення візуалізації, що є надзвичайно важливим моментом в роботі з неповносправними учнями. Рембрандт у своїх нотатках робить такий запис: «На батьківщині так багато прекрасного, а життя таке коротке, щоб все це зрозуміти та виразити. Якщо ти не в змозі відтворити цю красу в своєму мистецтві, тоді тобі нічого шукати в Італії з усіма її багатствами».

Як зазначено вище, Рембрандт подорожує думкою, використовуючи творчу інтуїцію та творче мислення. Досліджуючи його художню мову, бачимо надзвичайну емоційну глибину і зосередженість роздумів. Великий голландський художник застосовує у мистецтві поєднання творчих методів. У різні періоди своєї творчості Рембрандт звертається до глядача різною художньою мовою. Колір чи монохромний живопис, графіка, гравюра, акварель, техніка – усе виражає внутрішній світ митця та є його візуалізованим

діалогом з нами, оскільки візуальна мова не обмежена земним життям митця.

Важливо підкреслити, що не всі діти надають перевагу використанню фарб, багатьом дітям подобається графічна мова або монохромний живопис. Необхідно зрозуміти, які техніки використовувати в роботі з дітьми. Застосовуючи колір або графічну мову, ми впливаємо на світосприйняття учнів. Особливої обережності вимагає застосування кольору у роботі з неповносправними учнями (учнями з обмеженими освітніми потребами).

Творчість – це світ реалізації творчих можливостей неповносправних учнів, і розширення можливостей учнів повносправних. Зрозумівши істинне мистецтво як відображення сили і могутності Найвеличнішого Художника та Композитора, усвідомимо таку істину (Альберт Дюрер): «Мистецтво корисне, бо воно божественне і слугує високій священній меті ... ним можна досягнути високої і вічної слави ... воно корисно тим що слугує славі Божій, бо всі бачать, що Бог дарує своєму творінню розум, який вміщує це мистецтво» [1].

Висновок. Використання творчих підходів великих митців є важливою складовою розвитку творчого потенціалу майбутнього педагога, особливо в роботі з неповносправними учнями. Творчі підходи Рембрандта Гарменсзона ван Рейна (уявні подорожі (для розвитку мислення), малювання по пам'яті (для розвитку уяви), поєднання у своїх роботах фантазії та реальності (синергія), використання мистецтва з лікувальною метою (арт-терапія) та інші підходи майстра), можуть бути належно використані в роботі з неповносправними учнями. Діти відчують нашу любов, яку ми передаємо через мистецтво.

Джерела:

1. Дюрер А. Дневники. Письма. Трактаты. Том 2. Ленинград : Государственное издательство искусство, 1957. 253 с.